

NORGES HØYESTERETT

Den 17. mars 2020 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Bull, Kallerud og Falch i

HR-2020-581-U, (sak nr. 20-027305STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Inger Marie Sunde)

mot

Påtalemyndigheten

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens dom for voldtekt til samleie.
- (2) A, født 00.00.1997, ble 26. september 2018 satt under tiltale for overtredelse av:

**«Straffeloven (2005) § 292, jf. § 291
for å ha**

skaffet seg seksuell omgang ved vold eller truende atferd,

Voldtekten omfattet

- a) innføring av penis i skjede- eller endetarmsåpning,
- b) innføring av penis i fornærmedes munn,

Grunnlag:

Lørdag 2. juni 2018 ca. kl. 15.20 i ----veien 00 i X, inne på toalett / dusjrom, tok han tak i håret til B og tvang sin penis inn i munnen hennes. Deretter dro han henne ned på alle fire ved at han dro i håret hennes og gjennomførte vaginalt samleie bakfra. Han stakk også 1 eller flere fingre inn i endetarmsåpningen hennes og forsøkte å føre sin penis inn i endetarmsåpningen hennes. Når B lagde lyd eller prøvde å snakke slo han henne i ansktet med flat hånd og sa 'hold kjæft'.»

- (3) Stavanger tingrett avsa 19. juni 2019 dom med slik domsslutning:

«A, født 00.00.1997, frifinnes.»

- (4) Tingrettens dom ble avsagt under dissens, idet fagdommeren mente vilkårene for domfellelse og idømmelse av oppreisning var tilstede.
- (5) Påtalemyndigheten anket.

- (6) Gulating lagmannsrett avsa 10. januar 2020 dom med slik domsslutning:
- «1. **A, født 00.00.1997, dømmes for overtredelse av straffeloven § 292 bokstav a og b, jf. § 291 bokstav a, til en straff av fengsel i 4 – fire – år. Til fradrag kommer utholdt varetekt med 37 – trettisju – dager.**
 2. **A, født 00.00.1997, dømmes til å betale oppreisningserstatning til B med 150 000 - etthundreogfemtusen- kroner innen 2 – to – uker etter at dommen er forkynt.»**
- (7) Også lagmannsrettens dom ble avsagt under dissens, idet to meddommere ikke fant det tilstrekkelig bevist at tiltalte var skyldig etter tiltalen. Når det gjaldt spørsmålet om oppreisningsansvar, jf. domsslutningen punkt 2, var imidlertid lagmannsretten enstemmig.
- (8) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens saksbehandling, lovanvendelsen under skyldspørsmålet og straffutmålingen. Det er også begjært ny behandling av oppreisningskravet. A gjør gjeldende at lagmannsrettens domsgrunner er mangelfulle. Han viser til at forklaringer som underbygger hans forklaring, ikke er nevnt av lagmannsretten, og at deler av fornærmedes forklaring er tonet ned for å passe med lagmannsrettens resultat. At vitner ble avhørt over videolink, har svekket forklaringenes klarhet. Strafferettens beviskrav er uriktig anvendt. Subsidiært anføres at den utmålte straff er for streng. Saken måtte utsettes fordi påtalemyndigheten ikke hadde innkalt danske vitner. Den ekstra tidsbruk som dette medførte, må medføre reduksjon i straffen. Endelig gjøres gjeldende at det ikke er grunnlag for å idømme erstatningsansvar. Prinsipielt er det nedlagt påstand om at lagmannsrettens dom med hovedforhandling oppheves, subsidiært at tiltalte anses på mildeste måte.
- (9) *Påtalemyndigheten* gjør gjeldende at lagmannsrettens domsgrunner er grundige og tilstrekkelige. Videoavhørene av vitner i Danmark ble gjennomført med god teknisk kvalitet. Lagmannsrettens anvendelse av bevisreglene er korrekt. Tidsbruken i saken kan ikke føre til redusert straff.
- (10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at A ble frifunnet i tingretten, men domfelt i lagmannsretten. Han har derfor ankerett, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Anken kan da bare nektes fremmet dersom ankeutvalget enstemmig finner det klart at den ikke kan føre frem. En eventuell ankenektelse må begrunnes, jf. straffeprosessloven § 323 andre ledd andre punktum.
- (11) Anken over saksbehandlingen kan klart ikke føre frem. Kravene til domsgrunnene er blant annet oppsummert i HR-2019-992-U avsnitt 13. Lagmannsrettens dom oppfyller disse kravene. Retten har gitt en tilstrekkelig redegjørelse for bevisvurderingen ut fra forholdene og anførselene i saken. Etter ankeutvalgets syn utgjorde det her ingen saksbehandlingsfeil at deler av vitneførselen skjedde over videolink.
- (12) Når det gjelder lovanvendelsesanken, viser utvalget til at lagmannsretten har gjengitt det strafferettslige bevisprinsippet korrekt. Det er intet i premissene som tyder på at ikke også lagmannsrettens flertall har latt all rimelig tvil komme den tiltalte til gode.
- (13) Straffen ble i tråd med godt etablert rettspraksis satt til fengsel i fire år. Utvalget kan ikke se at det foreligger noen omstendigheter som tilsier at dette utgangspunktet bør fravikes. Spesielt bemerker utvalget at saken ikke har hatt noen «liggetid», og at tidsforløpet for øvrig ikke har vært så langt at det tilsier fradrag i straffen.

- (14) Etter dette kan anken klart ikke føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Anken gjelder heller ikke spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, og det er ikke av andre grunner særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd første og andre punktum. Anken nektes derfor fremmet.
- (15) Når anken over straffekravet nektes fremmet, skal det ikke tas stilling til begjæringen om ny behandling av det sivile kravet, jf. forutsetningsvis straffeprosessloven § 434 sjuende ledd.
- (16) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Anken tillates ikke fremmet.

Knut H. Kallerud
(sign.)

Henrik Bull
(sign.)

Ingvald Falch
(sign.)